

СТАНОВИЩЕ¹

Автор на становището: проф. д-р Теодора Петрова – СУ, професор в професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки за придобиване на образователната и научна степен „доктор в научна област 3.5. Обществени комуникации и информационни науки (Медии и комуникации – Телевизионна журналистика) с дисертационен труд на тема: **„Медийната трансформация в контекста на телевизионната спортна журналистика“**, представен от **ДЕСИСЛАВА ЛЮБЕНОВА ФРАНЦОВА**, редовен докторант в катедра „Комуникация, връзки с обществеността и реклама“ на Факултета по журналистика и масова комуникация с научен ръководител: проф. д-р Симеон Василев

Представеният за защита дисертационния труд на **ДЕСИСЛАВА ЛЮБЕНОВА ФРАНЦОВА** е върху труд, озаглавен **„Медийната трансформация в контекста на телевизионната спортна журналистика“**. Той е разработен съгласно изискванията на ЗРАСРБ, правилника за неговото прилагане в СУ и отговор на академични стандарти и изисквания за такъв род разработки. Научният труд отговаря на тематиката, критериите, изискванията и спецификата на научната специалност 3.5 Обществени комуникации и информационни науки, по която е обсъждането за присъждане на ОНС „доктор“.

Представените публикации на докторантката покриват изискванията и са в областта на дисертационния труд. Докторантката е преминала успешно обучението си в катедра КВОР и е изпълнила всички изисквания по индивидуалния си план. Трудът е преминал успешно вътрешно обсъждане в катедрата на 10.06.2024 г. и е представен за публична защита. Журито е назначено със заповед на Ректора на СУ-РД-38-331 от 24.6.2024 г.

Дисертационният труд изследва процеси и промени в работната среда на журналистите отразяващи спортни събития. Изследването е фокусирано върху развитието на журналистиката като цяло, и по-специално, върху промените в телевизионната спортна журналистика, настъпили в резултат на медийната трансформация при споделяне на медийно

---

¹ Забележка: Текстът в курсив предлага опорни точки за оценка на изследователските резултати. Препоръчителен обем на становището – 2-3 стандартни страници

съдържание и разпространение на множество програми и медийно съдържание чрез дигиталните медийни платформи.

Несъмнена е актуалността на темата на дисертацията, днес когато икономисти, маркетинголози, социолози, спортисти и специалисти, занимаващи се с управление на спортни събития и специалисти в областта на технологиите, дискутират за мястото и функциите на спортните предавания в програмите на доставчиците на медийни услуги в променената и постоянно променяща се комуникационна и технологична среда.

Изследвани са принципите на производство на медийно съдържание, развитието и специфики на спортния репортаж през годините, ролята на професионалните и етични стандарти при създаване на спортно съдържание в съвременната медийна среда. Част от текста се фокусира върху функциите на обществените оператори при отразяване на големи спортни събития, мястото на доставчиците на медийни услуги, сред които и обществените оператори, на телевизионния пазар. Отделено е място на ролята на закупуването на права и влиянието на конкурентния телевизионен рейтинг при маркетингането на спортните програми на големите телевизии. Потърсена е спецификата на излъчването на преки предавания в областта на спорта и отразяването на спортни събития и програмирането им в големите телевизии.

Производството и разпространението на медийно съдържание е пазарен телевизионен продукт. Същевременно информацията за протичането и резултатите от спортните състезания и представянето им на екрана се счита като част от предоставяне на обществена услуга в областта на информационните и комуникационни услуги на гражданите. Авторката успява да анализира производството на спортни телевизионни предавания, от една страна, като рейтингов пазарен продукт, а от друга, като информационен за аудиторията продукт. Често в показването на състезанията, изработването на шапки и трейлъри има художествен елемент, а при наблюдаване на състезанията има и елемент на напрежение и забавление за зрителя, и затова спортът е търсен и гледан в телевизионните програми.

Смея да твърдя, че има публикувани изследвания по отношение на програмиране, маркетингане на спортни предавания в България, относно функциите и ролята на обществените оператори, предоставящи обществена услуга, но анализ на трансформацията при отразяването на спортните събития и развитие на новините в новите условия на работа на спортните

журналисти в променящата се екосистема аз не съм срещала. Това е приносяния момент на това изследване. Докторантката е направила и собствено изследване, което обобщава в рамките на този текст.

Проследени са спортните предавания в българските телевизии в исторически план, отбелязани са значимите за развитието на телевизията процеси и предавания в областта на спорта. Дефинирани са "съвременните тенденции в сферата и съпоставка на спортното съдържание в традиционните медии и социалните мрежи". В този текст е отделено внимание, и е изследвано влиянието на технологиите върху трансформацията на медийната екосистема, върху медийния продукт- телевизионната програма и нейното възприятие от страна на зрителите. Описани са процесите на навлизане на изкуствения интелект при производството на медийно съдържание на спортна тематика. Отделено е внимание на използваните в спорта ПР инструменти, етичните норми в професията и взаимовръзката спорт- пари- медии.

Обект на изследването е, както пише докторантката, „е спортната журналистика в България и медийните трансформации в сектора. Акцент се поставя върху част от процесите, казусите и конфликтите, които водят до промяна както на съдържанието, така и на работата на спортните журналисти“. Полето, на което се основават наблюденията и изследванията в дисертационния труд, е свързано с разпространяването на спортните новини чрез представител на всеки от двата вида медии – „традиционни“ и „нови“. В първата категория попада телевизията, докато във втората „става дума за интернет“. В този смисъл, обект на изследване са програмите на трите телевизии Българска Национална Телевизия, bTV и Нова, техните спортни канали, както и някои от популярните сайтове, влогове и предавания, разпространявани в интернет“, а „Целта на дисертационния труд е да проследи и анализира актуални проблеми, касаещи спортната журналистика в България.“ Описана е методологията на изследването. Изводите са ясно структурирани в края на дисертационния труд. Аз се съгласявам с изводите и изведените приноси. Изведени са основни понятия за текста. Текстът е подкрепен с таблици и диаграми, които допълнително подпомагат възприемането му. Той е логично структуриран, като структурата на текста следва приетите за дисертационен труд общи норми.

Докторантката е показала знания по отношение на тенденциите в развитието на телевизията, трансформационните процеси в медийната екосистема, спецификата на спортната

журналистика, организацията и управлението на телевизионните оператори като доставчици на медийни услуги в различни ситуации (като кризи като в Ковид 19, black matters, конфликтът Русия-Украйна и др.), промяната на потреблението на спортно медийно съдържание в новите условия на разпространение и приемане на съдържание от страна на потребителите.

Авторката има собствено изследване на променената комуникационна среда, която неминуемо влияе върху програмните и политиките при излъчване на големи спортни събития и закупуването на права за тях, анализ на професионалните и етични стандарти и предизвикателства в професията, събирането на емпиричен масив, направен е анализ на правни документи, журналистически текстове, научни публикации, на дълбочинни интервюта с продуцентите и редакторите на спортни предавания, на специалисти и действащи журналисти по темата. В дисертационния труд са използвани съвременни автори, цитирани са доказани научни изследвания, и мога да кажа, че посочената библиография съответства на характера на дисертационния труд. Докторантката показва способност да систематизира емпиричен материал, да обобщава и да формулира изводите си, умение да изследва съществуващи програмни практики прилагането на законови и етични рамки и при създаване и разпространение на телевизионно съдържание на спортна тематика.

Представеният от дисертантката Десислава Францова Автореферат отговаря на академичните стандарти и отразява същността на дисертационния труд. Той отразява съдържанието на дисертационния труд. Научните приноси са коректно изведени. Дисертационният труд е в обем от общо 203 страници. Структуриран е в Увод, три Глави, Заключение и Приложения . Изведени са научни и научно-приложни приноси. Първа глава на текста включва терминологични определения, цели, задачи на изследването, тя е теоретичната рамка на изследването. Текстът е добре структуриран, езикът е професионален и четивен. Дисертационният труд включва задължителни елементи - обект и предмет, цели и задачи на изследването, основни изследователски въпроси, методология и научни приноси.

Нямам особени забележки към текста на дисертацията. Един текст може да бъде винаги подобряван и редактиран. Смятам, че дисертацията, при нейното публикуване, може да има и практикоприложен аспект. Тя би била полезна за спортни журналисти, студенти, специалисти в областта на журналистиката и комуникациите, маркетинг и реклама.

Заклучение

Представената докторска дисертация е оригинално научно изследване, което показва постигнатото от докторантката **ДЕСИСЛАВА ЛЮБЕНОВА ФРАНЦОВА** в тази разработка. Като изхождам от всичко казано до тук в представеното от мен Становище, и като подчертавам достойнствата на представения текст, предлагам на уважаемите членове на Научното жури **да присъдим** на **ДЕСИСЛАВА ЛЮБЕНОВА ФРАНЦОВА** образователна и научна степен „доктор“ за нейният дисертационен труд **„Медийната трансформация в контекста на телевизионната спортна журналистика“** в професионална област 3.5. Обществени комуникации и информационни науки.

София, 08.2024 г.

Подпис:

Проф. д-р Теодора Петрова